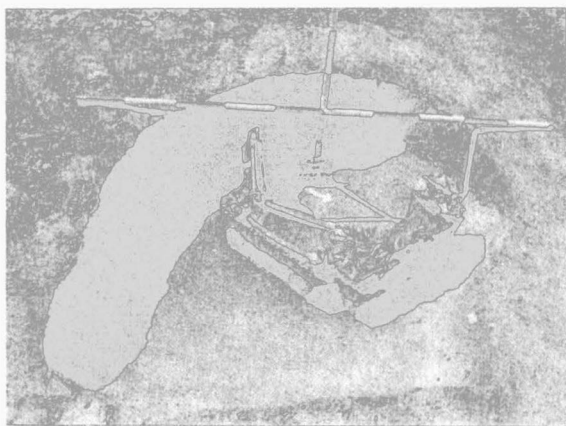

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

Obr. 9. Olšany, okr. Prostějov, „Zlatníska“. Lidský skelet v objektu K 506. Olšany, „Zlatníska“. Menschliches Skelett im Objekt Nr. K 506.

OŘECHOV (k. ú. Ořechevičky, okr. Brno-venkov)
180 m S okraje obce. LnK. Sídliště. Povrchový průzkum.

Povrchovým sběrem byla objevena v uvedené poloze nová polykulturní lokalita. Sběrem bylo získáno 13 kusů keramiky s vypovídací hodnotou, dále štípaná a broušená industrie.

Nejstarší osídlení plochy spadá do kultury s LnK – podle keramiky se spoustou organické příměsi (velký fragment ucha). Jeden střep nese charakteristické znaky šareckého stupně. Štípanou industrii reprezentuje 27 kusů (z rohovce typu KL obou variet – II převládá, zbytek je přepálený; 5 jader, škrabadlo, čepel, zbytek je odpad nebo surovina v podobě valounů).

Z broušené industrie (6 ks) je to sekera staroneolitického charakteru, kopytovitý klín, polotovár sekery, fragment ploché sekerky, kus mlatu (podle tvaru spíše eneolitického), vývrtek a blíže neurčitelný zlomek (materiál: zelená břidlice a amfibolický diorit – u vrtné). Nedaleko odtud, asi 100 m V za silnicí byl dříve nalezen starobronzový mlát se žlábkem (Kuča/Žákovský 2001), který s touto lokalitou může souviset.

Martin Kuča, Petr Žákovský, Kamil Smíšek, Petr Vysloužil, FF MU Brno

Literatura:

Kuča, M./Žákovský, P. 2001: Ořechov (okr. Brno-venkov). PV 2000, 166.

Resumé:

Ořechov (Kataster Ořechevičky, Bez. Brno-venkov), 180 m N von der Gemeinde. LBK. Siedlung. Terrainbegehung.

OSTROVAČICE (okr. Brno-venkov)

„Nádavky“. Neolit. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

Asi 800 m SV kostela byla při povrchovém průzkumu v neopršeném poli nalezena čepelka z rohovce typu KL II. Tato poloha je pro pravěké osídlení výhodná, proto se dá usuzovat v budoucnu na další nálezy.

Milan Vokáč, Martin Kuča, FF MU Brno

Resumé:

Ostrovačice (Bez. Brno-venkov), „Nádavky“. Neolithikum. Einzelfund. Terrainbegehung.

PETROVICE (okr. Znojmo)

„Nad Výhonem“. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum.

Na základě smlouvy o provedení záchraného výzkumu na trase VTL plynovodu 150/40 Rakšice-Vémyslice byla v průběhu stavby prozkoumána lokalita s pěti sídlištními objekty. Naleziště leží 600 až 700 m severovýchodně od okraje obce na mírném k východu skloněném svahu v nadmořské výšce 244 až 248 m. Nejbližší archeologické objekty se nacházejí asi 70 m západně od potoka „Stružka“, který protéká od jihu z obce Petrovice, kde pramení, severním směrem; od silnice Dobelice-Vedrovice jsou vzdáleny 130 až 150 m jižně. Na mapě ZM 10 34-11-05 je naleziště vymezeno souřadnicemi od Z a J s.č. 247:265, 259:264 mm.

Rýha pro plynovod porušila celkem pět sídlištních objektů, které se zahlubovaly do podloží od 0,4 až do 1,0 m. Jámy měly mísovité, vanovité a nepravidelný profil vyplněný hnědě černou prachovou hlínou. Zlomky keramiky získané z výplně jednoho objektu jej datují do kultury s lineární keramikou. Ostatní jámy byly bez nálezů a lze je zařadit pouze do pravěku.

Miroslav Bálek, ÚAPP Brno

Resumé:

Petrovice (Bez. Znojmo), „Nad Výhonem“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

POLEŠOVICE (okr. Uherské Hradiště)

„Nivy“. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum.

Při záchraném výzkumu prováděném v roce 2001 v pískovně na katastru obce Polešovice (popis lokality viz kap. Doba železná) bylo odkryto 269 archeologických objektů, z nichž velkou většinu představovaly kúlové jamky a běžné sídlištní objekty, mj. z neolitu (LnK).

Marek Lečbych, ÚAPP Brno

Resumé:

Polešovice (Bez. Uherské Hradiště), „Nivy“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

POPŮVKY (okr. Brno-venkov)

„Panské nivy“, Popůvky I. LnK, MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu května provedl Ústav archeologické památkové péče záchranný archeologický výzkum na stavbě Obchodního centra Budějovického Budvaru (OCBB). Zkoumaná lokalita se nachází severozápadně od intravilánu obce mezi dálnicí D1 a silnicí č. 602 Brno-Rosice v polní trati „Panské nivy“, v nadmořské výšce 300-305 m (obr. 10 a 11). Je umístěna na protáhlém širokém hřbetu, mírně klesajícím přibližně od západu z okraje Omické vrchoviny směrem k východu do Střelické kotliny. Nejbližšími vodními zdroji zde jsou Aušperský potok, vzdálený od lokality 350 m severně, protékající od severozápadu k jihovýchodu a na jihu, ve vzdálenosti 300 m pak Troubský potok. Plocha vlastního výzkumu leží na svahu mírného jihovýchodního sklonu v těsné blízkosti dálnice.

Podél silnice, v blízkém sousedství trati „Panské nivy“ byla v roce 1985 výkopem pro kabel porušena jáma s keramikou kultury s MMK (Kazdová 1987, 21). V roce 1997 při záchranném výzkumu na staveništi firmy MOTIP, opět v trati „Panské nivy“ avšak umístěném 250 m severozápadně od staveniště obchodního centra Budvaru, bylo prozkoumáno několik objektů patřících do mladší fáze MMK, dále kulturám jordanovské, nálevkovitých pohárů a keramice zdobené brázděným vpichem (Bálek, Košťálek 1998).

Hlavní plocha staveniště OCBB měla přibližně čtvercový půdorys o rozměrech 95x95-88 m; ve východní části se na ni napojuje v délce 105 m nově budovaná příjezdová komunikace široká 8 m. Ze severního nároží staveniště směrem k silnici byla také vykopána 0,6 m široká a 75 m dlouhá rýha pro připojení NN kabelu.

V průběhu výzkumu bylo prokopáno celkem 97 zahloubených objektů, přičemž 63 se jich nacházelo na hlavní ploše staveniště, 27 bylo prozkoumáno na příjezdové komunikaci a 7 objektů bylo pouze ověřováno ve výkopu pro NN kabel. Z celkového počtu se jich podařilo 45 datovat do kultury s LnK, 26 náleží lidu s MMK a 26 objektů, z toho 10 kůlových jamek, zůstalo bez nálezů nedatováno. V trase příjezdové komunikace tvoří nejpočetnější skupinu sídlištní objekty s keramikou z nejstaršího stupně MMK (16) a pouze jeden patří kultuře s LnK. Zbývajících 10 objektů, z toho jedna sídlištní jáma a 9 kůlových jamek, bylo bez nálezů. V rýze pro kabel ze 7 objektů 6 náleželo kultuře s MMK a pouze jeden obsahoval keramiku s LnK.

Na hlavní zkoumané ploše obchodního centra tvoří z celkového počtu 63 objektů nejpočetnější skupinu 43 sídlištních jam, které můžeme na základě získané keramiky datovat do kultury s LnK. Většina jich náležela do nejstarší fáze Ia. Prozatím byl zjištěn pouze jeden objekt (obj. 580 – nachází se u severního okraje plochy), jehož výplň obsahovala keramiku, která je charakteristická pro fázi IIa LnK. Na celé ploše jsou jen čtyři sídlištní jámy (obj. 551, 552, 588 a 589), které obsahovaly části nádob i fragmenty keramiky datované do nejstaršího stupně kultury s MMK. Zbývajících 16 objektů je vzhledem k absenci nálezů nedatováno. Jeden z nich, jámu pravidelného obdélného půdorysu s rovným dnem, se světle hnědou výplní a bez jakýchkoliv nálezů, interpretujeme jako recentní objekt (obj. 572).

Sídlištní objekty zkoumané na hlavní ploše OCBB mají většinou (83%) protáhlý tvar s přibližně stejnou orientací delší osy ve směru severovýchod-jihozápad. Řadíme k nim jednak pravidelné oválné jámy různé velikosti (46%), s mísovitým nebo stupňovitým profilem a dále pak velké stavební jámy (37%) obdélného nebo členěného protáhlého půdorysu. Zbytek objektů (12%) jsou jámy nepravidelného tvaru a nepatrnou skupinu (5%) pak tvoří žláby široké 0,5 m s maximální délkou do 10 m. Na celé skryté ploše byla zachycena pouze jediná kůlová jamka a zcela zde chybí klasické velké hliníky.

Podlouhlé stavební jámy s členitým půdorysem i profilem dosahují délky 13 m a jsou až 3 m široké, hloubka dna kolísá od 0,2 po 1,0 m. Výplň objektů tvoří hnědá až tmavě hnědá prachová hlína promísená drobnými uhlíky a malými zlomky mazanice. Z archeologického inventáře to jsou pak především fragmenty lineární keramiky fáze Ia, štípaná industrie, úlomky kamenných podložek a části zvířecích kostí. V objektu 500 se nacházel soubor několika téměř celých keramických tvarů (obr. 12).

Miroslav Bálek, ÚAPP Brno

Literatura:

- Bálek, M., Košťálek, P. 1998: Nové neolitické a eneolitické nálezy z Popůvek, okr. Brno-venkov. In: Ve službách archeologie I, Sborník u příležitosti 60. narozenin RNDr. Vladimíra Haška, DrSc., Brno, 13 – 21.
- Kazdová, E. 1987: Další nálezy z neolitického sídliště v Popůvkách (okr. Brno-venkov). PV 1985, 21-22.

Resumé:

Popůvky (Bez. Brno-venkov), „Panské nivy“, Popůvky I. LBK, MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, PhD., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00